

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 1 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

ODDELEK 1: IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN DRUŽBE/PODJETJA

1.1 Identifikator izdelka

Trgovsko ime:	Eterično olje Ciprese
Številka artikla:	S2002G

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi/zmesi in odsvetovane uporabe

Uporaba snovi:	Aroma / Dišave
-----------------------	----------------

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Podjetje:	Favn d. o. o.
Naslov:	Adamičeva 51 1290 Grosuplje
Telefon:	+386 (0)1 43 63 188
Faks:	+386 (0)1 543 63 189
E-pošta:	info@favn.si

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Od 8:00 do 16:00 – Favn d. o. o., tel.: 01 43 63 188

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112.

ODDELEK 2: DOLOČITEV NEVARNOSTI

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

2.1.1 Razvrstitev – 1272/2008/ES:	Vnetljiva tek 3 Nev. pri vdihavanju 1 Nev. za vod. ok., akut. 1 Nev. za vod. ok., kr. 1 Draženje kože 2 Preobčutljivost kože 1	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi. H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. H400 Zelo strupeno za vodne organizme. H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki. H315 Povzroča draženje kože. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
2.1.2 Razvrstitev – 1999/45/ES:	Xn Zdravju škodljivo N Okolju nevarno R10 Vnetljivo.	R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč. R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost. R51/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje:	Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.	
Sistem klasifikacije:	Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.	

2.2 Elementi nalepke:

Piktogrami:	
--------------------	---

Opozorilo: Nevarno

Nevarnost:	H226 H315 H317 H304 H411	Vnetljiva tekočina in hlapi. Povzroča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože. Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
-------------------	--------------------------------------	--

Previdnostni stavki:	P273 P315 P301/330/331 P101	Preprečiti sproščanje v okolje. Tako poiščite zdravniško pomoč/oskrbo. PRI ZAUŽITJU: Izprati usta. Ne izzvati bruhanja. Če je potreben zdravniški nasvet, mora biti na voljo posoda ali etiketa proizvoda.
-----------------------------	--------------------------------------	---

Nevarne sestavine: alfa-Pinen; 3,7,7-Trimetilbiciklo[4.1.0]hept-3-en; Limonen

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 2 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

2.3 Druge nevarnosti

PBT:	Ni uporabno.
vPvB:	Ni uporabno

ODDELEK 3: SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

3.1 Klasifikacija glede na 1272/2008/EC in 1999/45/ES

Kemijsko ime	REACH registracijska št.	CAS št. EU št. INDEKS št.	Koncentracija (%)	Razvrstitev
alpha_pinene (2,6,6-trimethyl bicycl(3,1,1)hept-2-en)		80-56-8	40-65	vnetljiva tek.3; H226 nevarnost pri vdihavanju1; H304 Preobčutljivost kože 1, H317 nevarnost za vodno okolje- akutno 1; H400 nevarnost za vodno okolje- kronično 1, H410 R10 N; R50/53; R43 Xn; R65
beta-Pinen		127-91-3	0,5-3	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317 Draženje oči 2, H319 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Xn,N R10 R22 R43 R50-53 R36/38 R65
Delta-3-karen	/	13466-78-9	12-25	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 Skin. Sens. 1, H317 Xn, R10 R43 R38 R65
Limonen	/	138-86-3	1,8-5	Flam Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 Skin Irrit. 2, H315 Skin. Sens. 1, H317 Xi,N R10 R43 R50-53 R38
Cedrol		77-53-2	0,5-5	Skin Irrit. 2, H315 Aquatic Chronic 2, H411 N, R50-53
Alfa-terpinil acetat	/	80-26-2 /	1-2,49	Aquatic Chronic 2, H411 N, R51753

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 3 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

3.3 Opis

Zmes – mešano iz zgoraj navedenih snovi z nenevarnimi primesmi.

CAS št.: 8013-86-3

ODDELEK 4: UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

Vdihavanje:	Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka in zaradi varnosti obiščite zdravnika. V primeru nezavesti poskrbite za položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.
Stik s kožo:	Takoj spirajte z vodo vsaj 15 min, poišite zdravniško pomoč.
Stik z očmi:	Oči z odprto očesno režo več minut izpirajte pod tekočo vodo.
Zaužitje:	Izperite z vodo in poišite zdravniško pomoč.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Druge pomembne informacije niso na voljo.

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Druge pomembne informacije niso na voljo.

ODDELEK 5: PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1 Primerna sredstva za gašenje

Ogljikov dioksid (CO₂), pesek, gasilni prah. Ne uporabljajte vode.

5.2 Neprimerna sredstva za gašenje

Voda v polnem curku.

5.3 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo/z zmesjo

Druge pomembne informacije niso na voljo.

5.4 Nasvet za gasilce

Posebna zaščitna oprema:	Posebni ukrepi niso potrebni.
---------------------------------	-------------------------------

ODDELEK 6: UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Nosite zaščitno opremo. Zavarujte nezaščitene ljudi.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Pri vdoru v vodotoke ali kanalizacijo obvestite pristojne upravne organe. Ne dopustite, da pride v kanalizacijo/površinsko vodo/podtalnico.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje. Ne odplaknite z vodo ali vodnim čistilom.

6.4 Sklicevanje na druge oddelke

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 4 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

Za informacije glede varnega ravnanja glejte oddelek 7.
Za informacije glede osebne zaščitne opreme glejte oddelek 8.
Za informacije glede odstranjevanja glejte oddelek 13.

ODDELEK 7: RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Preprečujte nastajanje aerosola.

Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji: Zavarujte pred viri vžiga – ne kadite. Ukrenite vse potrebno za preprečitev elektrostaticnega naboja.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Zahteva po skladiščnih prostorih in posodah: Shranjevati v suhem, prezračenem prostoru, stran od odprtega ognja v zaprti posodi.

Napotki za skupno skladiščenje: Ni potrebno.

Drugi podatki glede pogojev skladiščenja: Posodo imejte zaprto.

7.3 Posebne končne uporabe

Druge pomembne informacije niso na voljo.

ODDELEK 8: NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Parametri nadzora

Splošna zaščita in higieniški ukrepi: Proizvod ne vsebuje bistvenih količin snovi z mejnimi vrednostmi, ki jih je na delovnem mestu treba nadzorovati.

Dodatni napotki: Za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni sezname.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

Splošna zaščita in higieniški ukrepi: Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela.

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

Zaščita dihal: Ni potrebno.

Zaščita rok: Zaščitne rokavice.
Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
Material za rokavice: izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.
Barrier 02-100
Čas prodiranja skozi material za rokavice: natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

Zaščita oči: Zaščitna očala, ki dobro tesnijo (nepropustna).

ODDELEK 9: FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Oblika: Tekočina
Barva: Rumenkasta
Vonj: Karakterističen

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 5 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

Mejne vrednosti vonja:	Ni določeno
Vrednost pH:	Ni določeno
Tališče/območje taljenja:	Ni določeno
Vnetišče:	35 °C
Vnetljivost (trdo, plinasto stanje):	Ni uporabno
Temperatura razgradnje:	Ni določeno
Samovžig:	Ni določeno
Nevarnost eksplozije:	Proizvod ni eksploziven, vendar je možno tvorjenje eksplozivnih zmesi pare ali zraka.
Zgornja eksplozivna meja:	Ni določeno
Spodnja eksplozivna meja:	Ni določeno
Gostota pri 20 °C:	0,863-0,885 g/cm ³
Relativna gostota:	Ni določeno
Gostota hlapov:	Ni določeno
Hitrost izparevanja:	Ni določeno
Topnost v vodi:	Se ne oz. se malo meša
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda:	Ni določeno
9.2 Drugi podatki	
Drugi podatki:	Druge pomembne informacije niso na voljo.

ODDELEK 10: OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Reaktivnost

/

10.2 Kemijska stabilnost

Termična razgradnja/pogoji, ki jih je treba preprečiti: pri uporabi v skladu z navodili se ne razgradi

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Nevarne reakcije niso znane.

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Druge pomembne informacije niso na voljo.

10.5 Nezdružljivi materiali

Druge pomembne informacije niso na voljo.

10.6 Nevarni produkti razgradnje

Nevarni razkrojni produkti niso znani.

ODDELEK 11: TOKSIKOLOŠKI PODATKI

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna strupenost:	/
Učinek na prebavo	LD50 podgana > 5000 mg/kg
Preobčutljivost na koži:	LD50 zajec > 5000mg/kg
Dodatni toksikološki napotki:	Na osnovi postopka izračunavanja, dodatek B Uredbe o kemikalijah v zadnji verziji (splošne smernice ES za razvrščanje zmesi) izkazuje proizvod naslednje vrste nevarnosti:

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 6 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

Dražilno

ODDELEK 12: EKOLOŠKI PODATKI

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.4 Mobilnost v tleh

Preprečiti izlitje.

Usoda in obnašanje v okolju

Zelo strupeno za ribe.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

Ni uporabno.

12.6 Drugi škodljivi učinki

Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico. V vodotokih tudi strupeno za ribe in plankton. Zelo strupeno za vodne organizme.

ODDELEK 13: ODSTRANJEVANJE

13.1 Odstranjevanje ostankov snovi/pripravka

Priporočilo: ne smete odlagati skupaj z gospodinjstskimi odpadki. Ne dopustite, da odteče v kanalizacijo.

13.2 Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

/ /

13.3 Odstranitev embalaže

Odlaganje odpadnih snovi v skladu z uradnimi predpisi.

ODDELEK 14: PODATKI O PREVOZU

14.1 do 14.5

Carinska koda: 33012941

Prevoz: UN 1169, 3. III

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Ni podatka

14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL 73/78 in Kodeksom IBC

Ni podatka.

ODDELEK 15: ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov/zmes

/

15.2 Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

15.3 Upoštevani predpisi

1. Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006
2. Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju

Datum tiskanja: 11/2/2015

Stran: 6 od 7

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST Eterično olje Cipresa	Stran: 7 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 13. 1. 2015	Datum izdaje: 25.9.2012

snovi ter zmesi.

3. Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))
4. Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))
5. Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))
6. Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))
7. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))
8. Sklep o objavi priloga A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))
9. Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

ODDELEK 16: DRUGI PODATKI

16.1 Celotno besedilo R-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku

R10	Vnetljivo.
R51/53	Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R43	Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R65	Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

16.2 Celotno besedilo H-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku

H226	Vnetljiva tekočina in hlapi.
H304	Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
H315	Povzroča draženje kože.
H317	Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H411	Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.